

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการอำนวยการกำกับติดตามการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โทร ๐ ๒๒๘๒ ๖๐๔๑

ที่ นร (คปส.)๐๑๑๐/๔

วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การประชุมคณะกรรมการอำนวยการกำกับติดตามการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. ความเป็นมา

เนื่องจากขณะนี้ได้เกิดปัญหาภัยแล้งในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย ประชาชนขาดแคลนน้ำ เพื่ออุปโภค บริโภค ได้รับความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๒ จึงได้มอบหมายให้ รองนายกรัฐมนตรี (พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์) เป็นผู้รับผิดชอบ การกำกับติดตามการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการกำกับติดตามการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง (คปส.) โดยมี รองนายกรัฐมนตรี (พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์) เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวชิระ เพ็งผล) เป็น กรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่อำนวยการกำกับ ติดตามการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเร่งรัดการก่อสร้างที่เป็นประโยชน์ และจำเป็นเร่งด่วนในพื้นที่ทุกจังหวัด ของประเทศ ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุนงบประมาณ บุคลากร และ เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ให้เกิดการบูรณาการ ในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลโดยเร็ว (เอกสารแนบ)

๒. การดำเนินการ

คปส. ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อติดตามสถานการณ์ภัยแล้งและผลการดำเนินการของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพิจารณาแผนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ และงบประมาณในการให้ความ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ทั้งในระยะเร่งด่วน และระยะยาว และแนวทางการติดตามประเมินผลการ ดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

๒.๑ สถานการณ์ภัยแล้งและการให้ความช่วยเหลือ

๒.๑.๑ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้สรุปสถานการณ์ภัยแล้งและการให้ความช่วยเหลือระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ – ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ดังนี้

(๑) พื้นที่ประสบภัยแล้งจำนวน ๓๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก น่าน พิจิตร แพร่ ลำปาง พิชณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ พะเยา ลำพูน เชียงใหม่ นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยภูมิ ขอนแก่น นครพนม สกลนคร นครราชสีมา สุรินทร์ กาฬสินธุ์ เลย ยโสธร หนองคาย บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี ตรัง สระแก้ว จันทบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา นครนายก จันทบุรี ตรัง นครศรีธรรมราช และจังหวัดสตูล

(๒) ความเสียหาย มีราษฎรได้รับความเดือดร้อนจำนวน ๑,๑๒๘,๖๑๕ ครัวเรือน และพื้นที่การเกษตรคาดว่าจะเสียหาย รวม ๓๖๗,๑๓๘ ไร่ แยกเป็น พืชไร่ ๘๖,๐๓๖ ไร่ นาข้าว ๑๓๘,๑๓๖ ไร่ พืชสวนและอื่นๆ

(๓) การให้ความช่วยเหลือ ใช้รถบรรทุกน้ำแจกจ่ายน้ำอุปโภคบริโภค ช่อมสร้างทำนบ/ฝายชั่วคราวปิดกั้นลำน้ำ ขุดลอกแหล่งน้ำ สำหรับงบประมาณดำเนินการได้ใช้จ่ายไปแล้ว ๒๖๒,๕๕๑,๒๓๕ บาท แยกเป็นงบอุดหนุนของจังหวัด (๕๐ ล้านบาท) จำนวน ๑๑๔,๕๐๔,๕๒๓ บาท งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๔๔,๕๔๑,๕๘๑ บาท และงบอื่นๆ จำนวน ๓,๕๐๕,๑๓๑ บาท

๒.๑.๒ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้แทนกรมชลประทาน ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบ ๓ เรื่อง คือ

(๑) สรุปสถานการณ์น้ำ อาทิ แหล่งกักเก็บน้ำซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน ๓๓ แห่ง มีปริมาตรน้ำในอ่างรวม ๔๕,๘๖๕ ล้าน ลบ.ม. และขนาดกลาง ๓๖๗ แห่ง มีปริมาตรน้ำในอ่างรวม ๒,๖๑๘ ล้าน ลบ.ม.

(๒) สรุปสถานการณ์น้ำท่าในลำน้ำสายหลัก โดยทั่วไปมีสภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย ตามสภาวะของช่วงฤดูแล้ง ยกเว้นลำน้ำที่มีอยู่ท้ายเขื่อนขนาดใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์ปกติ เช่น ท้ายเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ ภาควิทยวันออกและภาคใต้ มีสภาพน้ำน้อยตามลำน้ำเป็นแห่งๆ

(๓) การวางแผนจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๕๑ – ๒๕๕๒ ณ วันที่ ๑ ของพฤศจิกายน ของทุกปี จะทราบปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ ซึ่งถือเป็นน้ำต้นทุนสำหรับการใช้วางแผนการจัดสรรน้ำไว้ใช้ตลอดฤดูแล้ง ทุกกิจกรรม ซึ่งปีนี้มีปริมาณน้ำต้นทุนรวมทั้งสิ้น ๕๕,๖๔๑ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นน้ำใช้การ ๓๖,๑๒๘ ล้าน ลบ.ม. ใช้วางแผนการจัดสรรน้ำตลอดฤดูแล้งจำนวน ๒๒,๖๘๗ ล้าน ลบ.ม. ประกอบด้วย เพื่อการอุปโภค-บริโภค ๑,๕๔๕ ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศน์และอื่นๆ ๔,๕๕๑ ล้าน ลบ.ม. การเกษตร ๑๕,๔๙๑ ล้าน ลบ.ม. และการอุตสาหกรรม ๒๕๒ ล้าน ลบ.ม.

๒.๑.๓ กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ รายงานให้ที่ประชุมทราบการเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง ๒๕๕๒ เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

(๑) สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน อาทิ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ๆ ในปี ๒๕๕๒ น้อยกว่าปี ๒๕๕๑ (น้อยกว่าแต่ไม่ขาดแคลนเพราะมีปริมาณเก็บกักมาก)

(๒) การคาดการณ์สถานการณ์ภัยแล้ง ได้พิจารณาถึงสภาพความขาดแคลนน้ำและต้นทุนที่มีอยู่ รวมถึงการนำไปใช้ โดยกรมทรัพยากรน้ำได้พิจารณาจาก ๖ ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปริมาณฝนสะสมปี ๒๕๕๑ เทียบกับฝนเฉลี่ย ๓๐ ปี (ร้อยละ ๑๐) ฝนทิ้งช่วงตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๑ ถึง ปัจจุบัน (ร้อยละ ๒๐) ระดับน้ำในลำน้ำสายหลัก (ร้อยละ ๒๐) ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ (ร้อยละ ๑๕) พื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค-อุตสาหกรรม (ร้อยละ ๒๐) และพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้งซ้ำซากในปี ๒๕๔๘ ถึง ๒๕๕๑ (ร้อยละ ๑๕)

(๓) มาตรการบรรเทาภัยแล้ง ปี ๒๕๕๒ อาทิ การกำหนดพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำในอ่าง การเตรียมการจัดทำฝนหลวงในพื้นที่ประสบภัยแล้ง

๒.๑.๔ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล รายงานให้ที่ประชุมทราบการเตรียมการของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล โดยตั้งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการและติดตามสถานการณ์ส่วนกลาง ศูนย์ปฏิบัติการและติดตามสถานการณ์ส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๒ แห่ง ทั่วประเทศ สำหรับการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในปี ๒๕๕๒ มีการดำเนินโครงการจัดหาหน้าสะอาดให้กับหมู่บ้านภัยแล้งทั่วประเทศ เตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์และบุคลากร อาทิ ชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อมเครื่องมืออุปกรณ์ นอกจากนี้ยังได้มีการเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ งบกลาง เพื่อจัดหาหน้าสะอาดให้กับหมู่บ้านภัยแล้งทั่วประเทศ (๘๗๘ หมู่บ้าน) และพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อเป็นแหล่งน้ำเสริมสำหรับการเกษตร

๒.๒ แผนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ และงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ทั้งระยะเร่งด่วน และระยะยาว ที่ประชุมมีมติให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ และงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง เป็นเอกสาร โดยให้แยกเป็นงบประมาณปกติที่เกี่ยวข้องกับภัยแล้ง และงบกลางที่จะขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม เนื่องจากเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วน และหน่วยงานไม่ได้เสนอขอตั้งงบประมาณไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๓ และส่งให้ฝ่ายเลขานุการภายใน ๑ สัปดาห์

๒.๓ การแต่งตั้งรองประธานและกรรมการใน คปส. เพิ่มเติม

เพื่อให้การดำเนินงานของ คปส. มีความรวดเร็วและเกิดการบูรณาการกันอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ประชุมได้มีมติให้มีการแต่งตั้งรองประธานและกรรมการเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๓.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน

๒.๓.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธาน

๒.๓.๓ อธิบดีกรมการปกครอง เป็นกรรมการ

๒.๓.๔ อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ

๒.๓.๕ อธิบดีกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ

๒.๓.๖ ผู้อำนวยการสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร เป็นกรรมการ

๒.๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ

ที่ประชุมได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ จำนวน ๒ คณะ ได้แก่

๒.๔.๑ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการและงบประมาณการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง โดยมี ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นประธาน รองปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธาน และรองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธาน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณที่ได้รับมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย จำนวน ๒ คน รวมทั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๔.๒ คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง โดยมี หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีที่มีจังหวัดภัยแล้งอยู่ในเขตรับผิดชอบ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๒.๕ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งปี ๒๕๕๑ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณสำหรับช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติปี ๒๕๕๑ จากงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในวงเงิน

๑,๑๕๔,๒๔๐,๐๔๐ บาท เพื่อตั้งจ่ายที่กรมส่งเสริมการเกษตร ๑,๑๘๘,๕๖๕,๕๓๕ บาท กรมประมง ๕,๖๖๑,๑๔๖ บาท และกรมปศุสัตว์ ๑๓,๓๓๕ บาท โดยจ่ายผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

๓. ข้อเสนอ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบการดำเนินการของ คปส. ตามข้อ ๒ และขอได้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบด้วย จักขอบคุณมาก

พลตรี

(สนั่น ขจรประศาสน์)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการกำกับติดตามการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง